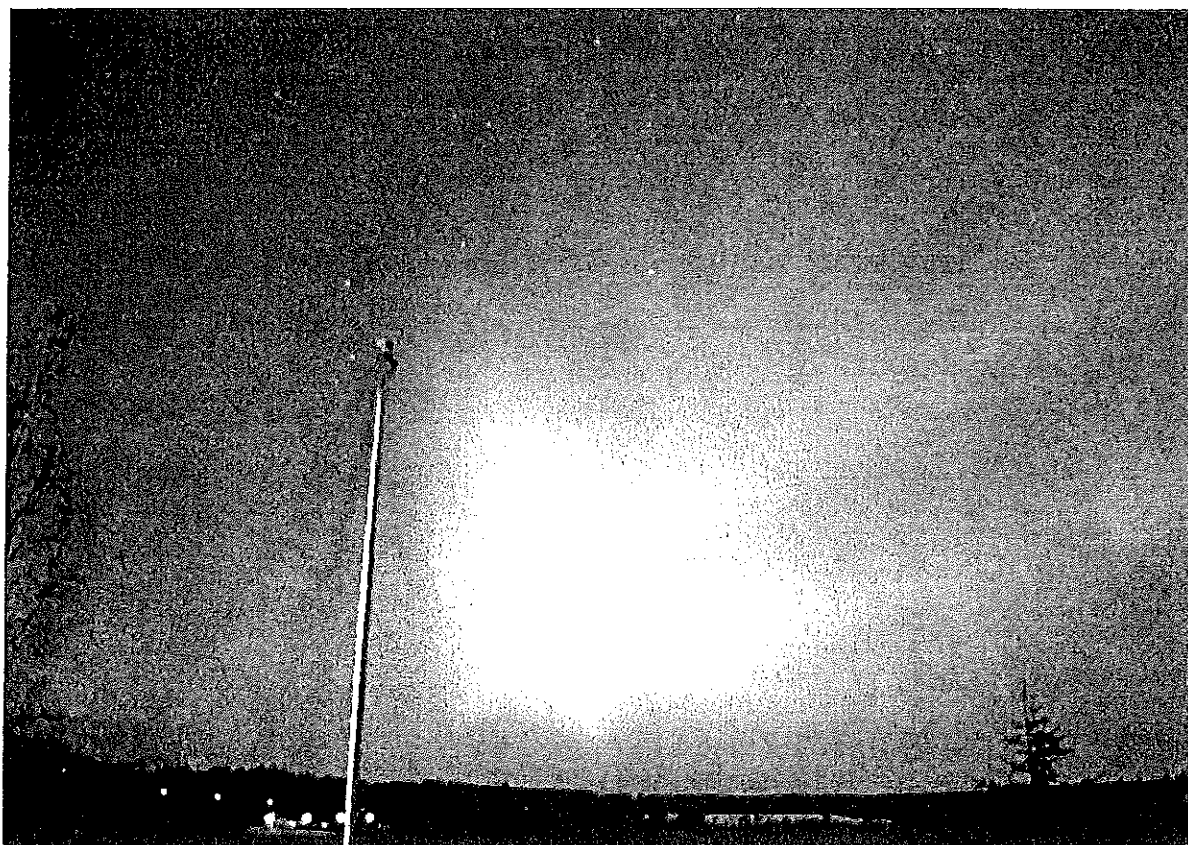

KOMETEN

Endelig nordlys igen ...

NR. 1.

9. ÅRGANG

FEBRUAR/MARTS

2005

Midtjysk Astronomiforening

Formand: Tonni Thorsager

Kragelund Møllevej 25, 8600 Silkeborg, tlf: 8686 7142

e-mail: thorsag@post8.tele.dk

Næstformand: Mogens Nielsen-Ferreira

Lyngvej 34, Kølvrå, 7470 Karup, tlf: 9710 2041

e-mail: niffer@mail.dk

Kasserer: Ole Skov Hansen

Lyngvej 36, Kølvrå, 7470 Karup, tlf: 9710 2438

e-mail: osh@ready.dk

Sekretær: Asmus Nissen

Daltoften 10, 8600 Silkeborg, tlf: 8682 9241

Medlem: Hans Kjeldsen

Karupvej 1, 7442 Engesvang, tlf: 8686 5013

e-mail: hans@phys.au.dk

Medlem: Martin Krabbe Sillasen

Peter Svinths Vej 96, 7442 Engesvang, tlf: 8686 4414

e-mail: Martin.Krabbe.Sillasen@skolekom.dk

Medlem: Jean Laursen

Solbjergvej 58, 7430 Ikast, tlf: 9715 6881

e-mail: Jean.Laursen@get2net.dk

Medlemsbladet "Kometen" udkommer 6 gange årligt – i starten af de lige måneder.
Deadline er d. 20. i ulige måneder. Alt stof sendes via e-mail eller brev til Bent Tvermose.
Alle opfordres til at komme med indlæg, spørgsmål, tegninger, vitser, links m.m., så bladet
kan blive så varieret som muligt.

Kometens redaktør: Bent Tvermose

Remmevej 7, 7430 Ikast, tlf: 9725 1430

email: vebt@fcikast.dk

HUSK OGSÅ FORENINGENS HJEMMESIDE:

<http://astro.phys.au.dk/MAF>

Telefonsvarereren på "Cassiopeia": 22 23 42 19

Godt nytår.

Generalforsamlingen er overstået. Bestyrelsen består af de samme personer som hidtil, men vi har endnu ikke konstitueret os. Det skulle gerne falde på plads i starten af februar.

I Bjerringbro Kommune er der ved at ske noget meget spændende. Man har planer om at bygge et Videnskabernes Hus. Årsagen er, at det desværre bliver vanskeligere og vanskeligere at vække de unges interesse for det naturvidenskabelige. Langt de fleste glider over i humanistiske fag. Og det er jo ikke godt for landet på langt sigt. To skoler, kommune og amt, en del af erhvervslivet og flere andre er gået sammen i forsøget på at skabe et forsøgscenter, som forhåbentlig kan være med til at fremme de unges interesser inden for dette felt.

Efter planen skal huset også rumme et observatorium, og i den anledning har man kontaktet Midtjysk Astronomiforening for at høre, om vi vil deltage med råd og vejledning til observatoriets placering og indretning.

Det lyder som et rigtig spændende projekt, og bestyrelsen har sagt ja tak til invitationen også set i lyset af, at vi er blevet stillet udsigt, at foreningen kan få lov at bruge stedet.

Foreløbig har vi kun fået en orientering sammen med invitationen. Vi glæder os til samarbejdet.

Se mere: <http://wcm.naturvidenskaberneshus.dk/>

PROGRAM

Medlemsmøder: Tid og sted: 19.30 i konfirmandstuen, Karupvej 1, Engesvang

Onsdag 09.02.05	Torben Arentoft: Observationelle studier af variable stjerner i åbne hobe.	
Torsdag 24.02.05	Besøg hos Bent Tvermose på Vestre Skole, Vestergade 47, Ikast kl. 19.30. Her er opstillet det oppustelige planetarium, "Starlab" - en stjernehimmel, der aldrig er overskyet...	
Onsdag 02.03.05	Hans Kjeldsen: Stjernedannelse - hvordan fødes stjernerne.	
Torsdag 10.03.05	Cassiopeiaaften. Vi gennemgår aktuelle stjernebilleder, og mødes uanset vejret i konfirmandstuen kl. 19.30.	
Onsdag 06.04.05	Cassiopeiaaften. Medtag gerne et drejeligt stjernekort og Himmelvejviser af Ian Ridpath og Will Tirion samt en kikkert.	
Torsdag 14.04.05	Anja C. Andersen fra Nordisk Institut for Teoretisk Fysik, København, holder foredrag kl. 19-21 på Silkeborg Seminarium, Nattergalevej 1 Titel: "Liv i Universet" Er der liv andre steder i universet end her på Jorden? Det er et af de store spørgsmål som menneskeheden har stillet sig gennem mange hundrede år. For 9 år siden blev den første planet uden for vores eget solsystem fundet og i dag har vi kendskab til over 120 planeter omkring andre stjerner, hvilket for alvor har sat gang i tankerne om hvorvidt livet er en naturlig del af universets udvikling. Gratis adgang for alle.	
Torsdag 19.05.05	Foredrag. Emne og foredragsholder ikke fastlagt endnu	

MÅNEDSMØDE TORSDAG D. 2. DEC. 2004

Emnerne var annonceret på MAF hjemmeside.

1. Søren Kjærsgaard ville fortælle om radioastronomi.

Søren lytter til stjerneskud. Han har været radioamatør i 20 år.

Det er kometer, som i deres baner har efterladt sig partikler, små sten, i glødende spor i 80-100 km's højde. Han nævnte meteor-sværme i 2003 og især Leoniderne i november måned fra kometen Tempel-Tuttle.

Ved at sende et signal af en given frekvens kan man få refleksioner fra atmosfæren fra stjerneskuddets ioniserede "hale".

Der er forskellige refleksionstyper.

Og flere kanal 3, Ch-3 (55,25 MHz) sendere i Europa.

Vi lyttede til refleksionerne fra de forskellige sendere på en kanal 3 TV-antenne.

Tonni takkede for foredraget.

Vi så derefter et billede af baggrundsstrålingen fra Rummet, COSMOSMOS, Cosmic microwave background radiation ved 13, 15, 17 G Hz. Decl. 20-45°. 0 til 360°.

2. Martin viser billeder fra Tenerifeturen.

Martin Krabbe Sillassen startede med at annoncere Stormødet 2004, som skulle foregå på hans arbejdssted, Silkeborg Seminarium torsdag d. 16 dec. kl. 19-21.

Martin havde sammen med 3 kolleger fra Seminariet deltaget i Tenerifeturen den 31. okt.-7.nov.

De boede i Puerto de la Cruz.

Kørslen op til observatoriet på bjerget Teide tog 1 time. (2200 m højde, 5-6°C).

Et inversionslag holder Teide skyfrit. Skyggen af Teide er afsat oven på skyerne.

Vi så billeder af den gamle kraterbund, som var meget stor.

Rundtur på observatoriet, med forskellige kikkerte og tysk solkikkert.

En tur i botanisk have med et 3000 år gammelt drageblodstræ.

Og en tur i et experimentarium med forklaring på inversionslaget og lysets brydning gennem atmosfæren.

Også Anders viste billeder fra rejsen og ture rundt på øen samt holdets fælles sammenkomst om aftenen.

Tonni takkede Søren og Martin for deres bidrag med en flaske til hver.

Asmus

MÅNEDSMØDE TORSDAG D. 27. JAN. 2005

Af Martin K. Sillasen

Hans Kjeldsen fortæller om foreløbige resultater af Huygens missionen til Titan den 15. januar 2005.

Den 15. januar 2005 landede Huygens sonden på overfladen af Titan, efter at have været 7 år undervejs fra Jorden ombord på Cassini satellitten.

Huygens havde som opgave at undersøge Titans atmosfære og overflade ved hjælp af en række videnskabelige instrumenter. Titan er interessant, fordi dens atmosfære består mest af nitrogen (kvælstof) og en smule methan (CH_4). Dermed ligner den Jordens uratmosfære, og ved at studere Titan kan man (forhåbentlig) få indsigt i hvordan Jorden udviklede i mens den var ung.

Lys-intensiteten på overfladen af Titan er ca. 1/100 af Jordens.

Temperaturen på overfladen af Titan er -180°C .

Kemien i atmosfæren er meget anderledes end på Jorden.

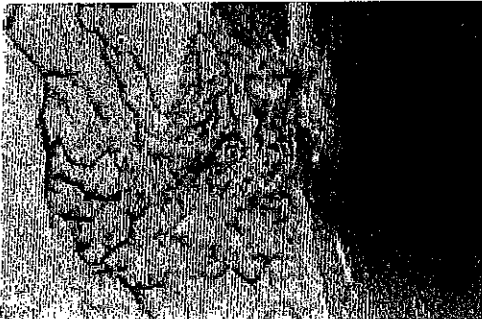
Titan atmosfæren er noget tættere end på Jorden. På grund af den kolde temperatur er atmosfærens tykkelse ca. 500 km, på trods af at Titan er noget mindre end Jorden. Til sammenligning er Jordens atmosfære ca. 200 km tyk.

Vejrudsigt

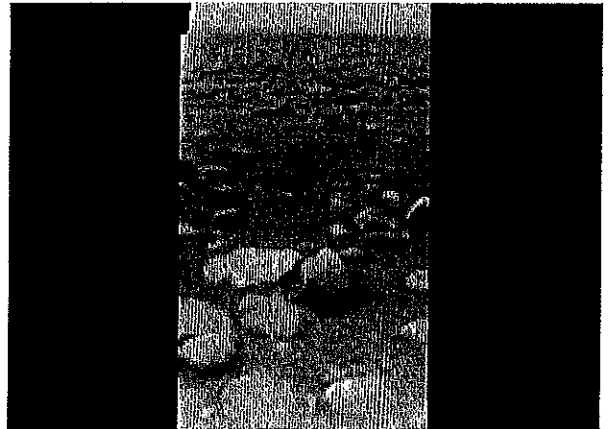
Det regner ofte på Titan med metan (CH_4).

Regnen falder kontinuerlig.

Metan og UV-lys danner mørke carbon-forbindelser der ligger lavt i atmosfæren som smog.

Erosionen er meget voldsom på Titan, hvilket også ses på det første billede. På billedet ses et højdedrag af dybtfrosen is med kanaler. Det sorte område til venstre i billedet er et lavere liggende område hvor overfladen er blødere i konsistensen (mudder?).

Dette billede er taget på overfladen, og viser frosne isklumper i et leje af mudder.

Den hvide sten i billedet er 15 cm på tværs.

Skyerne i Titans atmosfære hænger ned til 20 km overoverfladen. Desuden er der en del lavt hængende dis og tåge i form af metan. Solens strålingsenergi giver dynamikken i Titans atmosfære.

Gode links:

saturn.esa.int , www.thyco.dk , kitts.homepage.dk

REFERAT FRA GENERALFORSAMLING D. 27. 1. 05

Afholdt i Konfirmandstuen, Karupvej 1, 7442 Engesvang

17 stemmeberettigede tilstede.

1. Valg af dirigent og referent. Hans Kjeldsen valgt til dirigent. Martin K. Sillasen valgt til referent.
2. Formandens beretning. Offentliggøres i Kometen februar 2005. Kommentarer til beretningen:
 - Foreningen har mange medlemmer (89 per 31/12 2004) men den aktive skare udgør ca. 20-30. Hvorfor mon?
 - I foråret 2004 afholdte MAF astronomisk foredrag på Ikast Bibliotek i forbindelse med "astronomiens dag" for 15 tilhørere.
3. Fremlæggelse af regnskab for 2004 og budget for 2005. Offentliggøres i Kometen februar 2005. Bemærkninger fra diskussionen:
 - Foreningen har færre medlemmer nu
 - Fonden er nedlagt og pengene er overført til MAF
 - Vi har mistet en annoncør, men kassereren er ved at lukke en aftale med en anden

Regnskabet blev godkendt enstemmigt.
Budgettet blev fremlagt. Forudsætter uændret medlemstal. Balancerer med mindre overskud.
4. Indkomne forslag. Ingen.
5. Kontingent. Følgende kontingenter blev vedtaget: Voksen = 180 kr. , junior = 50 kr. , familie = 250 kr.
6. Valg til bestyrelse. På valg er Ole Skov Hansen (kasserer), Tonni Thorsager (formand), Hans Kjeldsen (menigt medlem) og Poul Græsbøll (suppleant). Alle var villige til genvalg. Ingen yderligere kandidater. Alle genvalgt.
7. Valg af revisor og revisorsuppleant. Revisor Kristian Kristensen genvalgt uden modkandidater. Ingen ønskede at stille op som kandidat til revisorsupplant.
8. Eventuelt. Ingen ytrede sig.

Referent Martin K. Sillasen

NERMI Electronic-	TJØRRING Radioforretning	N.E.R. MIKKELSEN TJØRRING HOVEDGADE 41 7400 HERNING TELF. 9726 7385	Panasonic Center
Prøv vort serviceværksted			
97 26 73 85		www.nermi.dk	

BERETNING FOR 2004

I de sidste mange år er der sket utroligt meget i den astronomiske verden. Det ene spændende videnskabelige projekt efter det andet ser dagens lys. Det er umuligt at følge med i alt hvad der sker. Man må vælge. For de fleste af os er udforskningen af solsystemet meget spændende. Mars, Jupiter og nu også Saturn har måttet stå for skud. Cassini blev sendt mod Saturn og månen Titan tilbage i 97 og den 1. juli 2004 ankom den til målet. Cassini har længe sendt de skarpeste billeder nogen sinde af Saturn tilbage til Jorden, og mindre spændende blev det ikke da Huygens juledag blev skudt af sted mod Titan. Kort før Huygens indtræden i atmosfæren stod Termas vækkeur sin prøve. Systemet vågnede af sin dvale, og vi ved nu mere om, hvordan Titans overflade ser ud. Når generalforsamlingen er forbi, vil Hans Kjeldsen mere indgående fortælle om, hvad der foregår omkring Saturn og på Titan.

Grundpillen i MAFs virke er de månedlige **medlemsmøder**. Emnerne her er meget forskellige. Vi har somme tider talt om, om vi kunne holde en bestemt linie gennem flere foredrag, men vi har været enige om at vælge personen, og så lade vedkommende selv bestemme, hvad indholdet skulle være. Fremmødet ligger normalt mellem 20 og 30.

I bestyrelsen syntes vi egentlig at **observationsaftenerne** var et rigtig godt tilbud, men fremmødet var som regel ikke særlig godt. Mange på vagtholdene har prøvet at stå på Cassiopeia uden at der kom et eneste menneske.

I år har vi ændret obs-aftenerne til at være et fast månedligt møde. Vi begynder her i konfirmandstuen med en kort gennemgang af den aktuelle himmel. Derefter kører vi på Cassiopeia, hvis vejret tillader det. I år har vi anskaffet en laserpointer, og den har vist sig som et meget stort aktiv. Fremover vil den være helt uundværlig, når vi står under stjernehimlen.

Grundkursus har vi ikke holdt i årets løb, men Hans lover, at de vender tilbage.

En helt speciel aktivitet havde vi i starten af november i turen til Tenerife. Efter et tilløb på næsten et par år lykkedes det at komme af sted. Alle deltagerne var ikke medlem af MAF, men hvad gjorde det? Vi havde en aldeles pragtfuld tur og fik stiftet nogle gode bekendtskaber. I alt 22 personer var med, og vi fik både studeret nattehimmelen over Tenerife og nydt mange af øens seværdigheder. Det blev en tur uden mislyde eller ubehageligheder af nogen art, så jeg tror, at alle straks begyndte at glæde sig til et gensyn med Tenerife.

Men vi kan ikke tage af sted hvert år. I bestyrelsen er vi begyndt at se frem mod 2006. Her er der en solformørkelse 29 marts. Den kan ses fra bl.a. Tyrkiet, så hvis tilslutningen er der, kunne det godt blive vores næste rejsemål.

Årets stormøde havde mange deltagere, men desværre fik de ikke Anja C. Andersen at høre. Hun meldte sig syg dagen før. Derfor måtte vi "nøjes" med Martin Sillasens foredrag om Mars. Tak til Martin fordi du kunne og ville springe til med så kort varsel. Det gjorde du flot!

Kometen kører på skinner under Bent Tvermoses kyndige ledelse. Tak til dig Bent, for det store arbejde, du yder med bladet. Også tak til skribenterne, uden dem kan det jo ikke fungere. Desværre står og falder det med ret få skribenter. Bestyrelsen vil gerne opfordre til at flere kommer på banen.

Endelig skal der lyde en tak til Gerda Nissen for altid at være den, der farer i køkkenet og gør kaffen klar. Ligeledes tak til Tove for ikke bare at tænke på kage, men også møde frem med den.

VELKOMMEN TIL NYE MEDLEMMER

Anne Græsborg Pedersen
Vilh. Bergsøevej 65 st. tv.
8210 Århus V

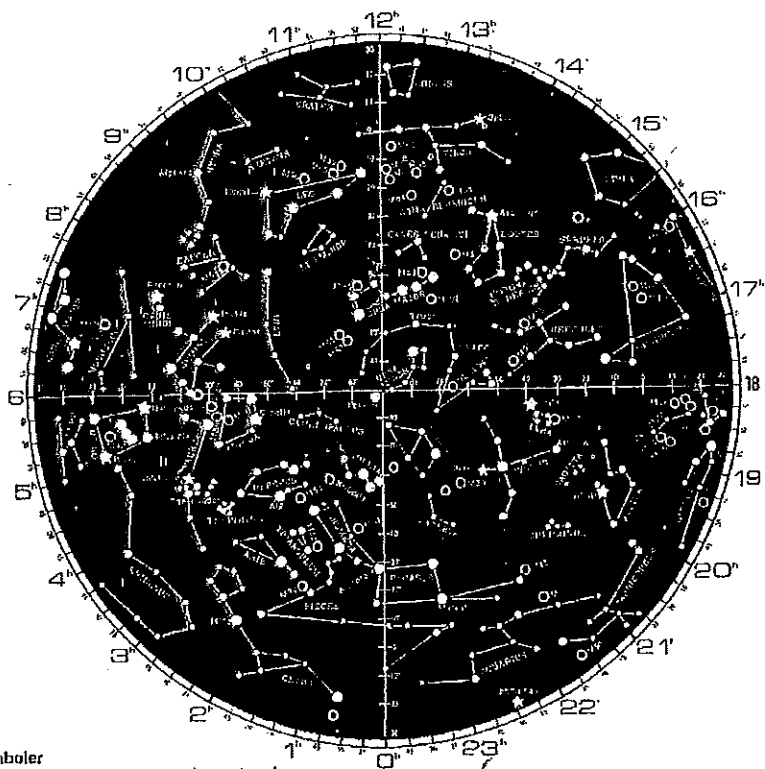
Henning Pedersen
Mellemvej 15
8800 Viborg

John Yde
Aabenraavej 54
8600 Silkeborg

Hans Christian Korsgaard
Lysbrohøjvej 28
8600 Silkeborg

Din genvej til et bedre stjerne-billed
Alt i **Focus** Stjerne-kikkerter
og
Konns kikkerter

Symboler

- ★ Stjerner lysere end 1. stjernestørrelse
- ★ 1. stjernestørrelse
- 2. stjernestørrelse
- 3. stjernestørrelse
- 4. stjernestørrelse
- Nebulæer
- Stjernehobe
- M Messier nummer

**INTER
PHOTO**

Torvet 11 8600 Silkeborg tlf.86-804142

Meddelelser fra kassereren!

Betaling af kontingent for 2005

Betaling kan ske med fremsendte girokort,
eller
som overførsel via NETBANK til Danske Bank i Karup.

Ved netoverførsel benyttes flg.

Reg.nr.: 4772 Konto 4772482884 (Husk at anføre medlemsnummer eller navn)

Flyttet eller skiftet E-Mail adresse!

For at sikre at "Kometen" ikke forsinkes - meddel adresseændring.
Har du fået anskaffet en e-mail adresse eller skiftet den gamle ud og ønsker
at MAF kan kontakte dig ad den vej - så send en mail til på [osh@ready.dk]

Med venlig hilsen

Kassereren

Ole S. Hansen, Lyngvej 36, Kølvrå, 7470 Karup J.

Mange byggematadorer kommer til os og får råd.

Selv etablerede boligejere kan trænge til
råd, hvis det er blevet tid til at bygge ud
eller om. Vi kan hjælpe med finansiering og
budgetter, så du ikke begynder at bygge
luftkasteller.

Hvis du drømmer om egen bolig, kan
du også tage os med på råd. Du kan få et
Boligkøberbevis. Det er et forhåndstilsagn
om, at du kan låne op til et bestemt beløb,
og du kan slå til, når den helt rigtige bolig
viser sig.

I Arbejdernes Landsbank er det nemt at
få råd, der giver dig bedre plads.

Din økonomipartner

ARBEJDERNES LANDSBANK
Tværgade 7, Silkeborg

Resultatopgørelse for året 2004

	2004 kr.	2003 kr.
Indtægter:		
Kontingenter	13.990	15.225
Gaver og Legater fra fonde mv.	3.577	8.500
Andet salg til medlemmer mfl.	198	98
Indtægter i alt	17.765	23.823
Udgifter:		
Mødeaftener og grundkurser	-160	3.609
Udgifter til "Kometen"	5.484	5.838
Hyttekonto	0	359
Cassiopeia	728	818
Kontorartikler	45	1.335
Telefonudgifter	334	359
Gaver mv.	0	243
Porto og gebyrer	277	518
Diverse småudgifter (kassedifferencer m.v.)	279	330
Afskrivning kikkerter og udstyr mv.	8.953	8.302
Udgifter i alt	15.940	21.711
Resultat før renter	1.825	2.112
Renteindtægter	0	0
Årets resultat	1.825	2.112

der foreslås overført til næste år

Balance pr. 31. December 2004

	2004 kr.	2003 kr.
Aktiver:		
Kikkerter og udstyr mv.	57.702	64.555
Beholdning af vin	104	240
Andre tilgodehavender	0	0
Likvide beholdninger:		
Kassebeholdning	914	453
Danske Bank, konto 4772-482876	9.947	1.594
Aktiver i alt	68.667	66.842
Passiver:		
Skyldige omkostninger m.v.	0	0
Mellemregning med Fonden (nedlagt på generalfors. JAN 2004)	0	0
Egenkapital:		
Saldo primo	66.842	64.730
Korrektion som følge af tilgang af kikkerter og udstyr mv.	0	0
Årets resultat	1.825	2.112
Egenkapital i alt	68.667	66.842
Passiver i alt	68.667	66.842

Budget for året 2005

	Budget 2005 kr.	Realiseret 2004 kr.	Realiseret 2003 kr.
Indtægter:			
Kontingenter (med samme kontingent som i 2003)*	15.205	13.990	15.225
Annoncer i Kometen	1.300	1.050	1.450
Gaver og Legater fra fonde mv.	3.000	3.577	8.500
Mødeaftener og grundkurser	1.000	1.191	900
Andet salg til medlemmer mfl.	100	198	98
Indtægter i alt	20.605	20.006	26.173
Udgifter:			
Mødeaftener og grundkurser	1.500	1.031	2.695
Udgifter til "Kometen"			
Trykudgifter	4.000	4.329	4.505
Udsendelse	2.200	2.205	2.783
Hyttekonto	500	0	359
Cassiopeia	750	728	818
Kontorartikler	350	45	1.335
Telefonudgifter	0	334	359
Gaver mv.	0	0	243
Porto og gebyrer	264	277	518
Diverse småudgifter (kassedifferencer m.v.)	300	279	330
Udgifter i alt	9.864	9.228	13.945
Resultat før afskrivning	10.741	10.778	12.228
Afskrivning			
Afskrivning kikkerter og udstyr mv.	9.093	8.953	8.302
Årets resultat	1.648	1.825	3.926

*) Kontingent for Junior blev af generalforsamlingen, sænket fra 70 kr. til 50 kr. (kasseren)

Endnu en historie om de gale danskere på Tenerife

- eller historien om "nørdernes" paradys.

Det kan godt være, at Tenerife er en dejlig ferieø, men der er kun få turister, der har fundet den virkelige trumf: Mons-mafiaen på Observatorio del Teide var en herlig oplevelse. Vi (fra Struer og Århus) var meget spændt på, hvordan det ville gå med en ferie sammen med en flok ukendte stjernekyggere. Men hvor skal vi starte? Info-mødet før turen var godt og gav os en lille forsmag på vore rejsekammeraters måde at omgås hinanden og stjernerne på. Martin mente selv, at de 4 nørder skulle følges ad i 1 bil. Der var bare ikke kun 4, der var 22 nørder, for da vi fik os "møffet" til rette oppe hos Mons, var der en snakken, kikken på stjerner, flytten rundt på kikkerter, roden rundt på internettet og en herlig atmosfære. Den stemning skal man lede længe efter alle andre steder. Ude på P-pladsen foran Mons var der stillet medbragte kikkerter op, og luften svirrede af koordinater og M'er. Man kunne til stadighed høre Tonny fortælle og se, hvor han var, for han brugte den fine laserpointer flittigt, selvfølgelig kun når han ikke kunne genere andre (næsten lige så seriøse observatører) med det.

Onsdagens rundvisning på observatorierne var herlig. Vores guide var en meget engageret og entusiastisk fortæller, og vi fik set mange detaljer – pyramiden med solure, baggrundsstrålingsmålere, "skraldemandskikkert" og solfangere, og så fik vi en ny, men ikke mindre ivrig, fortæller med rundt i solobservatoriet.

Min personlige favorit på himlen er M77, som Hans, Mikkel og Søren fandt til mig, fordi jeg spurgte Hans om, hvad det var Hubble havde fundet. Et af mine nørderier på turen var kryds og tværs opgaver, og i en af dem blev der spurgt om, hvad Hubble fandt. M77 er en galakse, der er ved at dø, og derfor er lyset svingende. Da vi så besøgte videnskabsmuseet dagen efter, var der opstillet en tragt med en kugle, som man kunne sende af sted på en tur til centrum og derved danne sig et billede af, hvad der sker i sådan en galakse, der er ved at dø.

På videnskabsmuseet var der mange andre spændende ting. Birthe og jeg byggede en bro, og jeg fandt ud af, at Birthe er den helt rigtige at følges med, når jeg vælter møblerne ned over mig. Birthe var straks klar med kolde omslag, så jeg slap uden mæn.

Tirsdag var jeg syg, men far kom glad hjem efter midnat og fortalte om nogle af alle de stjerner, de havde set og mange af de emner, de havde været omkring. Den aften navngav vi turen – "Nørdernes ferietur", fordi alle havde flere kæpheste og diskuterede dem ivrigt med hinanden. Vejret, bølgefangere, Jazz, Asterix, whisky er blot nogle af de emner, vi kan huske. Tenerife? Nåh ja, den er da dejlig, og vi vil gerne komme igen og se flere stjerner, men også mere ø. Vi havde en god fridag lørdag, hvor vi fik tid til at kigge på byen og dens beboere. Vi var også rundt og se lidt andet end stjerner – en fin tur til nationalparken, drageblodstræet og en tur i Mercedesbjergene.

Vi må ikke glemme middagen fredag aften. Spøg mig ikke hvad vi spist, men tro mig, vi kan stadig huske den flotte servering af cognac i opvarmede glas og den herlige snak ved bordene. Feriens clou var Maries spørgsmål til Ole onsdag på observatoriet: "Hvad laver du, Ole? - Jeg kigger da stjerner!" lød det med sløret stemme ude fra mørket.

Tak for en veltillrettelagt og god tur. Vi vil gerne med igen.

***** hilsner fra

Jørgen og Anne Græsborg Pedersen

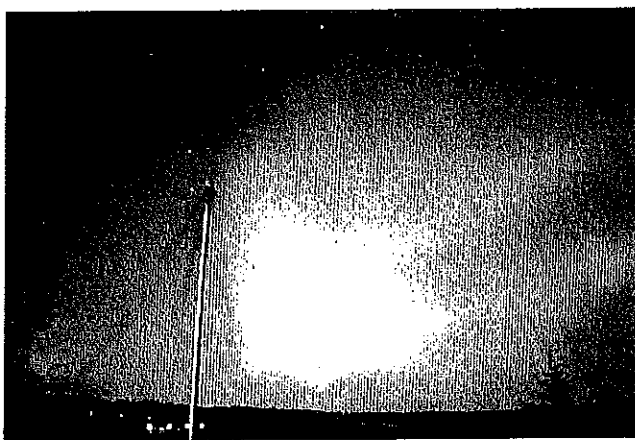
NORDLYS – SÉT FRA EJSTRUPHOLM

Af Allan Rasmussen

Fredag 21. Januar hørte jeg i den tidlige TV avis, at der igen i aften var chance for at se Nordlys, idet der igen havde været et udbrud på solen. Det var den plet, som i de sidste dage har haft flere udbrud, som lige nåede at sende en sidste ladning mod jorden, inden den forsvandt om på den anden side.

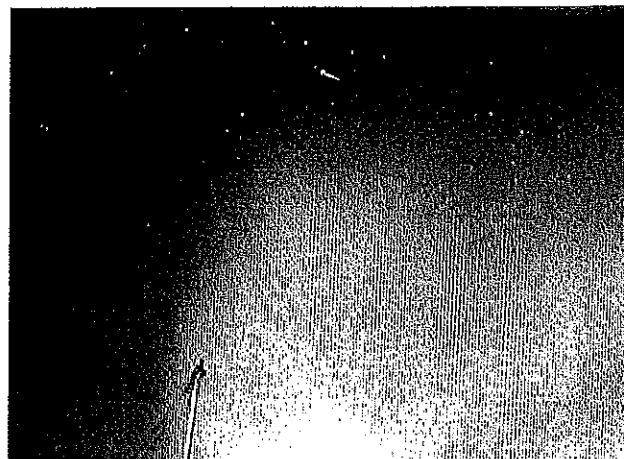
Jeg så først Nordlyset omkring 23.00, men på dette tidspunkt havde showet vist allerede kørt et stykke tid.

Det første billede er taget fra min terrasse i Ejstrupholm, mod vest-nordvest. Nordlyset stod med pæne gardiner, men havde ikke de store bevægelser, og der var ikke så mange farver at se.

Det næste billede er taget mod vest. Der er stadig ikke de store bevægelser, men der er nu dannet nogle meget flotte og høje gardiner. Mod vest (bag flagstangen) kan man ane en rødlig farve, men på billedet står den røde farve meget klart og tydeligt frem.

På det sidste billede har jeg lagt nakken lidt tilbage, så man kan se hvor højt gardinerne står. Øverst til venstre i billedet kan man se Pleiaderne. I midten øverst står der en klar stjerne, det er Mirfak en af stjernerne i Perseus. Lidt lavere og lidt til højre har vi stjernen Iota Persei. En "lille smule" længere nede og til højre står kometen Machholz (C/2004 Q2). Jeg har tegnet en lille pil så man kan se hvor den er.

Endelig et nordlys igen!

Ole S. Hansen

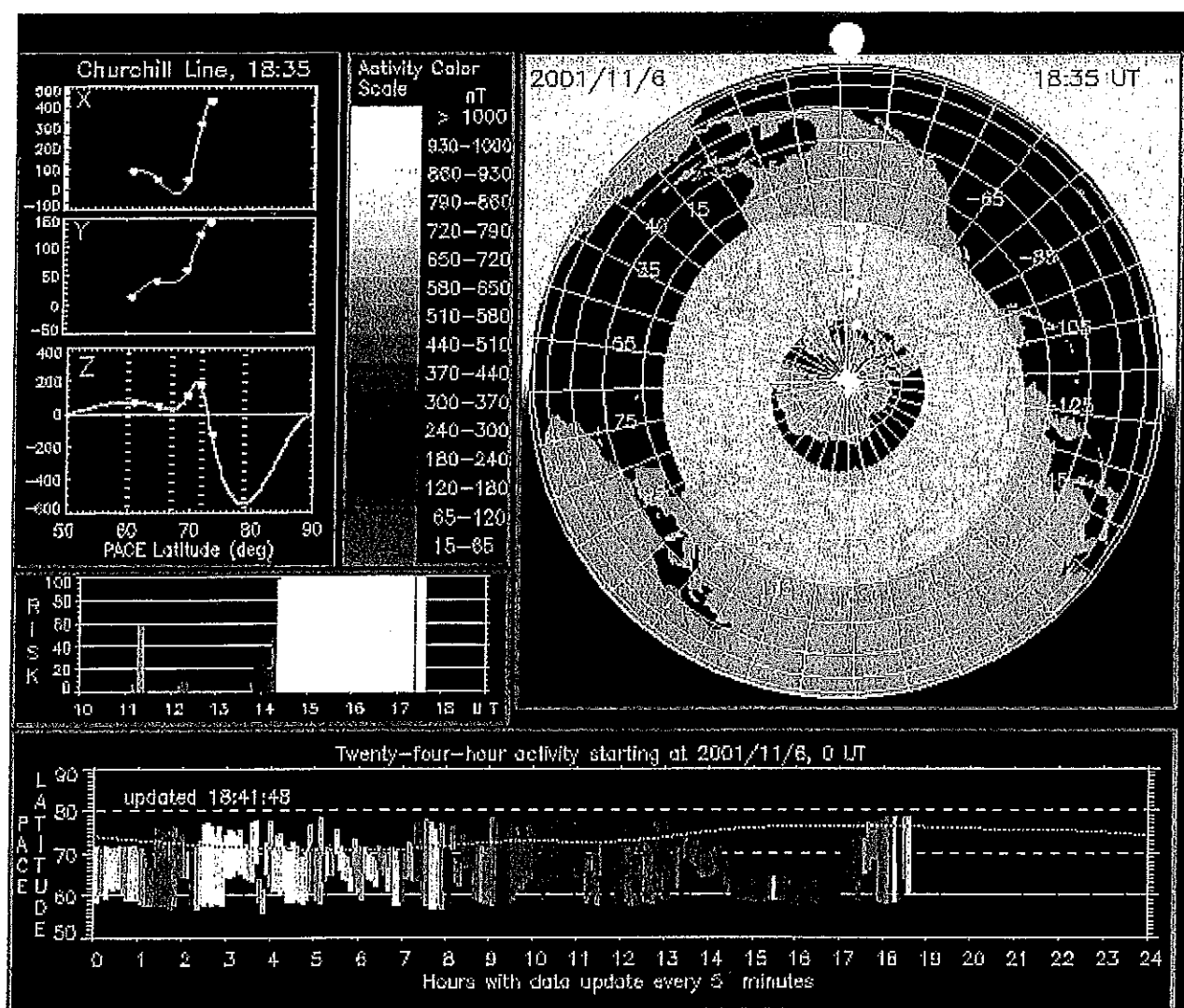
2005.01.21 kl. 23:33, ISO100 på 11.74sec og blænde F2.8

Selvom vi er på vej mod solplet minimum, viser solen sig fortsat fra en aktiv side. Og fredag den 21. januar var ingen undtagelse. Jeg havde godt nok fulgt lidt med i solaktiviteten i de sidste dage, men forventede ikke at se nordlys. Det har stort set været overskyet hver gang, der skulle være noget interessant på himlen.

Men denne aften - hvor MAF medlemmer sammen med deltagere fra Stjerne OBS Salling, holdt en "reunion" efter vores tur til Tenerife sidste år - blev en af de store.

Allerede tidligt på aftenen fik jeg den 1. opringning, at der var noget stort i gang. Jeg skyndte mig ud for se efter, men syntes mest af alt, at det lignede noget dis, som Månen lyste på. Der blev checket nordlysaktivitet på internettet. Aktiviteten var meget stor - nåede helt ned over Danmark. Se eksempel fra 2001, som illustrerer ganske godt.

Dette billede hentet på: [<http://aurora.n1bug.net/>] viser aktiviteten med 5-10 min. forsinkelse. Da jeg ikke har et billede fra d. 21/1 har jeg valgt ét, der også gav nordlys i november 2001.

Jeg var ude igen, men syntes stadig ikke, der med sikkerhed var nordlys. Godt nok kunne jeg gennem "disen" se Svanen og Vega. Normalt ses stjerner ikke tydeligt gennem dis. Så der måtte være noget i gang. Dog syntes den store aktivitet at mangle !

Ligesom vi var færdige med at hygge, fik jeg endnu en opringning. Denne gang ikke fra min nabo, men fra en ven i Vildbjerg. Han ville høre, om jeg havde set nordlyset, ellers skulle jeg gå ud og kigge. For det var kraftigt !

Og ja ! Nu var der ingen tvivl. En stor kraftig bue - næsten Øst til Vest i farver og med stråler ned mod horisonten.

Jeg har set en del pænt store nordlys fra sidst i 80'erne og til nu. Og må sige, at dette her hører til blandt de store.

Der var nogen, som endnu ikke havde oplevet et nordlys, så her fik de muligheden.

Og på turen hjem til Kølvrå, skulle jeg koncentrere mig om kørslen og kunne ikke følge med i de konstante forandringer i nordlyset. Det måtte vente, til jeg var hjemme.

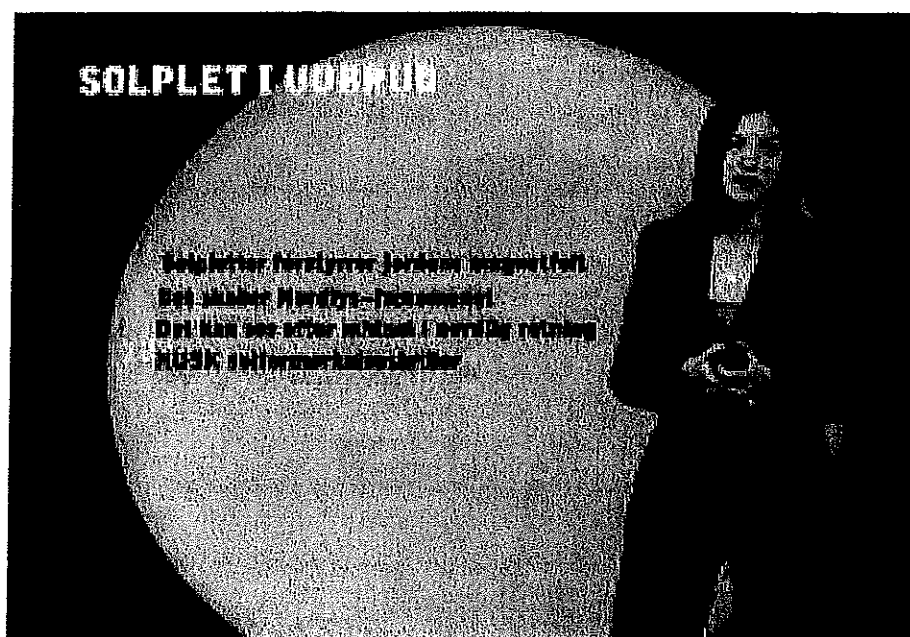
2005.01.21 kl. 23:34, ISO100 på 11.74sec og blænde F2.8

Da jeg var hjemme, fik jeg hurtigt sat kameraet på stativ og indstillet dette. Det blev til en del billeder i de ca. 3 kvarter, jeg var ude.

Som sædvanlig var forholdene ikke optimale - da der nu ingen skyer var, så var der Månen. Uden den ville det have endnu mere fantastisk.

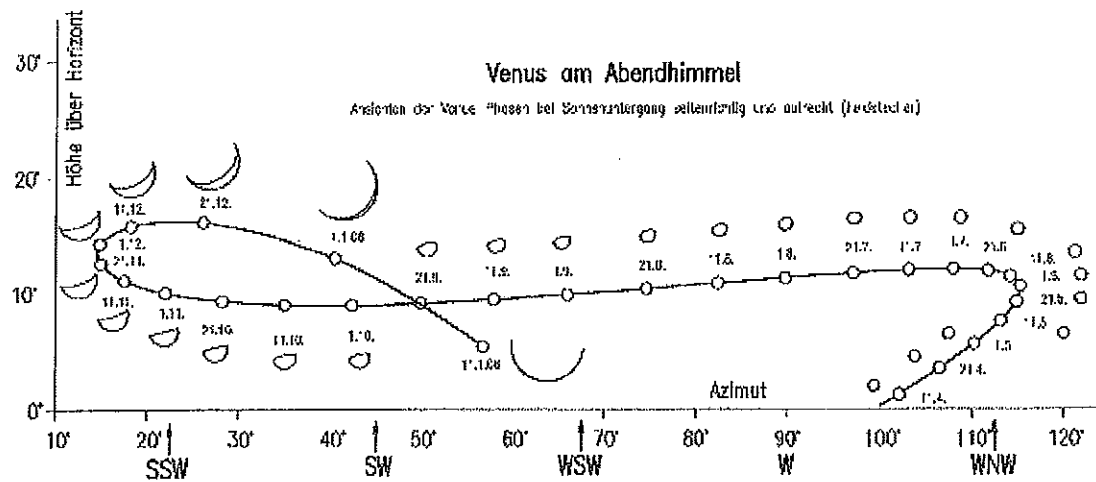
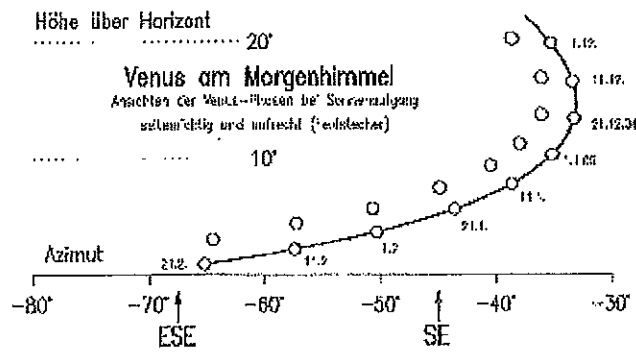
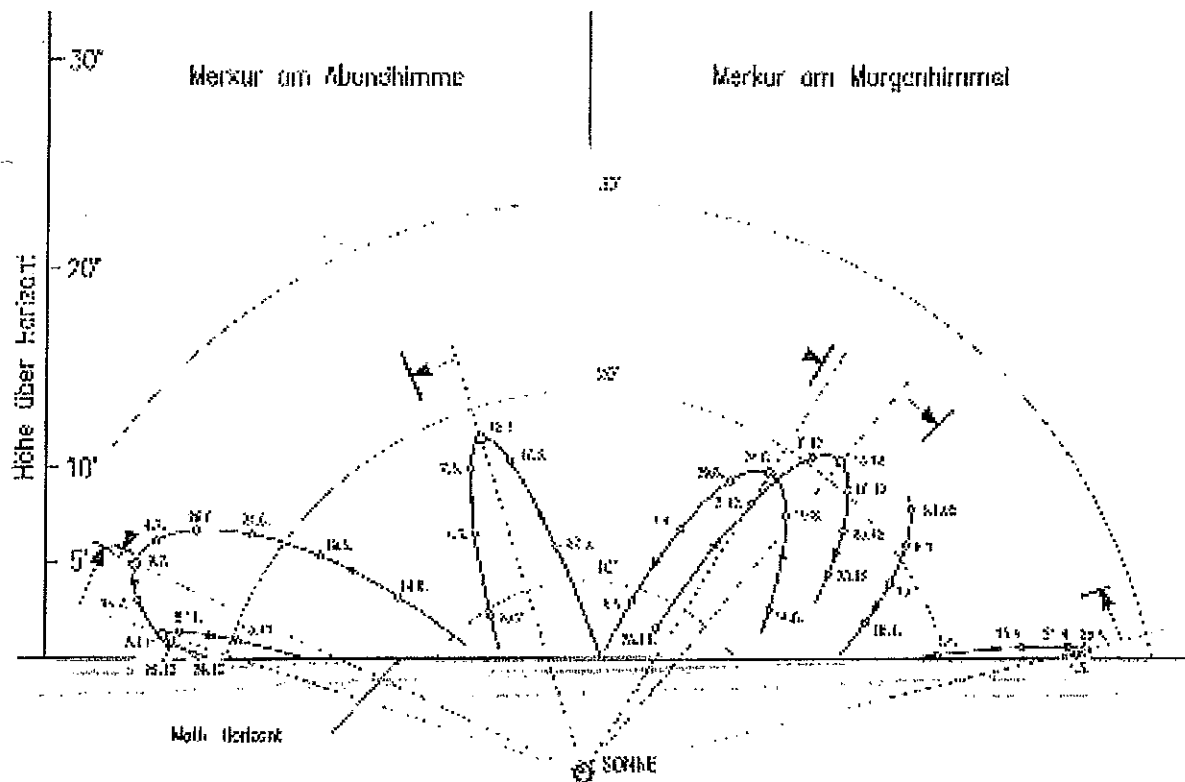
Til fotograferingen brugte jeg den vidvinkel, som jeg købte på Tenerife. Det giver nogle specielle billeder, da motiver bliver "krænget" op i siderne. Til gengæld har jeg fået et meget større udsnit med. Fra midnat begyndte det at "tabe pusten", og jeg gik ind igen.

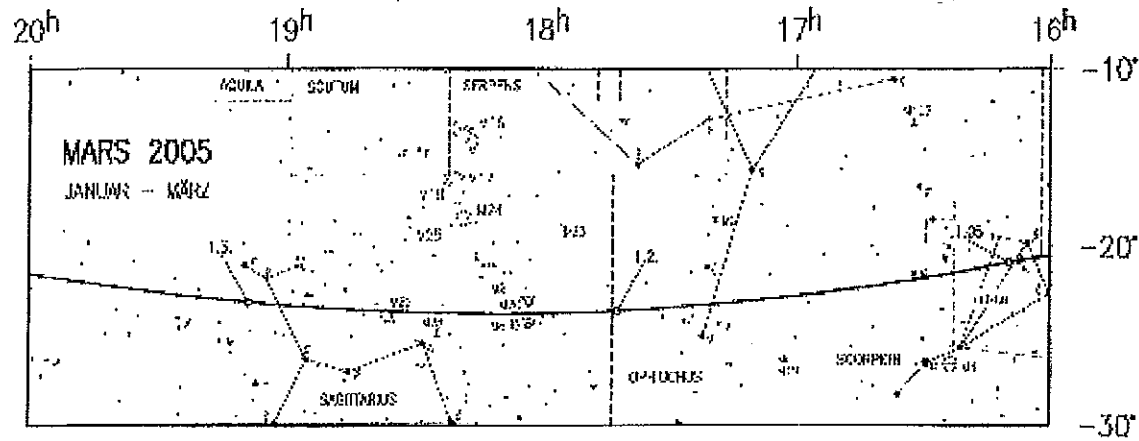
Lørdag - dagen efter læste jeg på tekst-tv, at i det nordlige Tyskland troede nogen, at det var et stort energiskjold til en UFO som dem i Stargate-filmen (O.S., Jeg tror de mente filmen Independence Day). De blev dog beroliget af den tyske UFO-central i Mannheim.

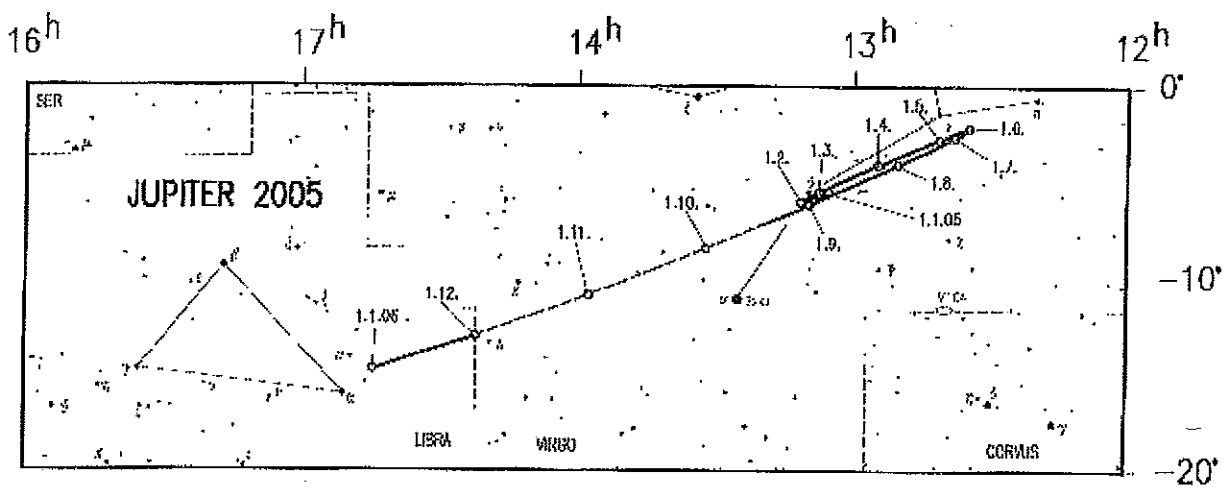
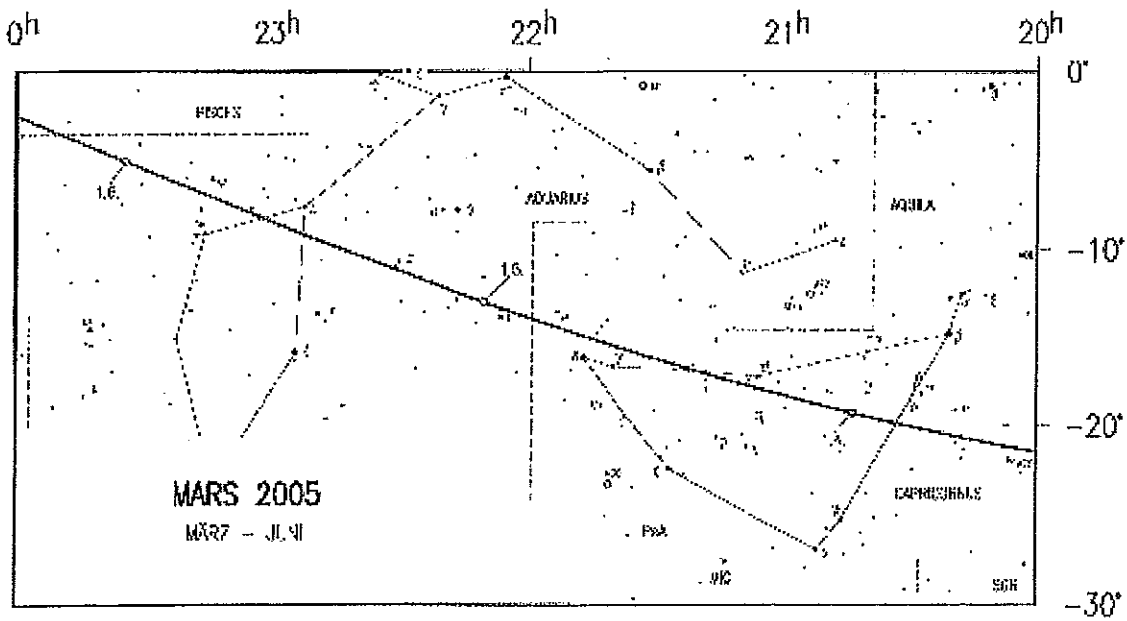
Hørt og sét i vejrudsigten: Solbriller om natten ?

Elongationen des Planeten Merkur 2005

Die Marsbahn 2005

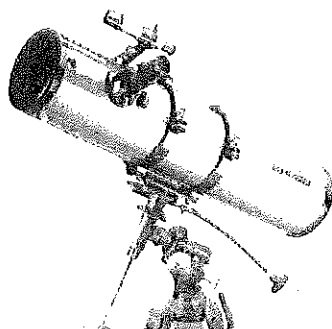

Se vort store udvalg af professionelle teleskoper og tilbehør på
www.abmnortek.dk

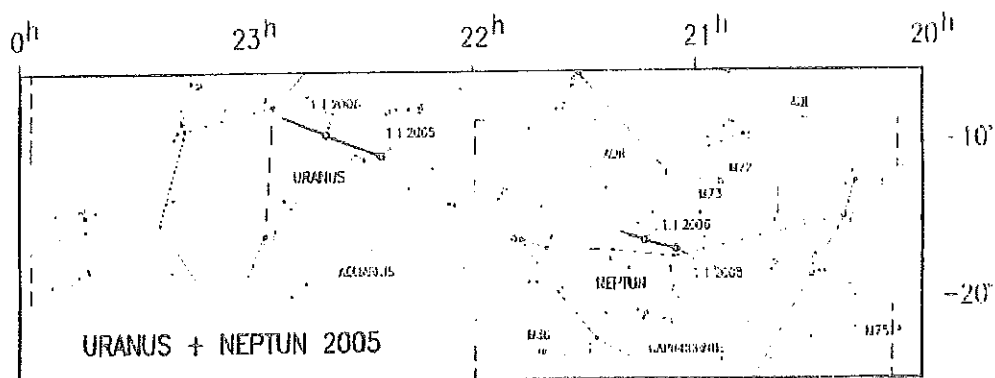
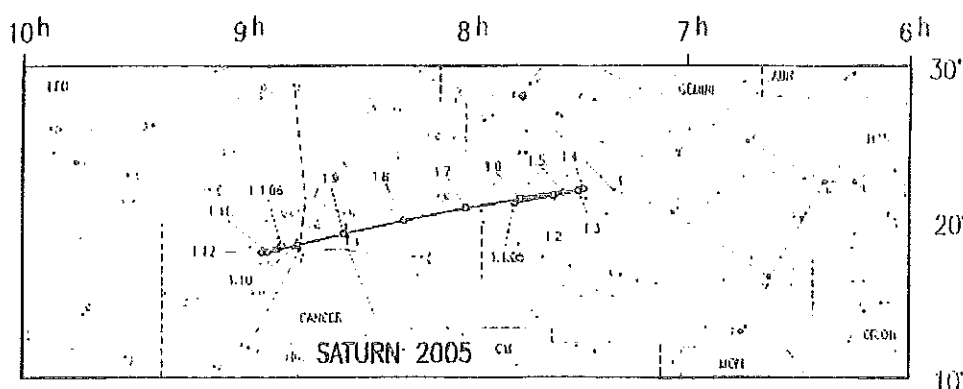
Besøg vort showroom:

Sdr. Trandersvej 11
9210 Aalborg SØ

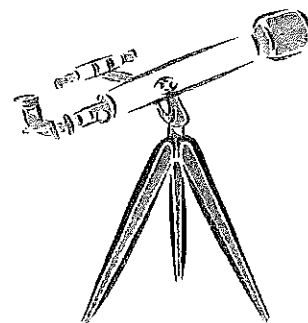
eller få tilsendt katalog kr. 25

Tlf: 9636 4710 e-mail: info@abmnortek.dk

HIMLEN ~ NETOP NU

Januar-Februar 2005

Solen står op kl. 08:21 og går ned kl. 16:51 den 1. februar, op kl. 07:17 og ned kl. 17:53 den 1. marts og op kl. 06:55 og ned kl. 19:57 den 1. april. Dagen tiltager med 4 timer 32 minutter i perioden. Den 20. marts når Solen forårspunktet og overskærer ekliptika for nordgående. Søndag den 27. marts (påskedag) skal vi stille urene en time frem til sommertid.

Månen er fuld den 24. februar og igen den 25. marts (langfredag). Hvis vi skal kigge stjerner, er det bedst omkring nymåne, som falder henholdsvis den 8. februar og den 10. marts.

Merkur har størst østlig elongation (længst øst for Solen) den 12. marts, og den når næsten 20° højere end Solen omkring ved denne dato, så der bliver gode muligheder for at se den. Find den næsten lodret over det sted hvor Solen er gået ned fra ½ til 1½ time efter solnedgang. Brug først håndkikkerten og derefter kan du sagtens se den med det blotte øje. Den lyser med en styrke på mag. (magnitude) -0.5, d.v.s. så klart som de klareste stjerner. Se merkurkort inde i bladet.

Venus kan findes lavt over den vestlige horisont de første 3 uger af februar. Den 31. marts når planeten sin øvre konjunktion, d.v.s. at den befinder sig foran Solen nærmest Jorden, og den kan kun findes om dagen, hvilket godt kan lade sig gøre, hvis man ved nøjagtigt, hvor man skal lede efter den. Den lyser i hele perioden med en styrke på mag. -3.9, så den er ikke til at tage fejl af. Se venus kort inde i bladet.

Mars befinder sig i stjernebillederne Sagittarius (Skytten) og Capricornus (Stenbukken) i perioden. Den bevæger sig langsomt østover, men først til sommer står den op før midnat, så vil man se Mars, skal man ud på de små timer efter midnat. Planeten lyser med en styrke fra mag. 1.3 den 1. februar, til 0.8 den 1. april, den bliver altså efterhånden klarere og klarere. Se mars kort inde i bladet.

Jupiter befinder sig i stjernebilledet Virgo (Jomfruen) i hele perioden. Den står tidligere og tidligere op, så den efterhånden let kan findes på aftenhimlen. Den bliver klarere og klarere fra mag. -2.2 den 1. februar til -2.5 den 1. april. Se jupiter kort inde i bladet.

Saturn befinder sig i Gemini (Tvillingerne) lige under Castor og Pollux. Saturn har lige været i opposition (modsat retning af) til Solen her i januar, så planeten er på himlen hele aftenen og natten med. Saturn lyser med en styrke fra mag -0.1 til 0.1, altså som de allerklareste stjerner. Se saturn kort inde i bladet.

Uranus befinder sig stadigvæk i Aquarius (Vandmanden) og **Neptun** befinder sig i stjernebilledet Capricornus (Stenbukken). Det er slut med dem begge to for denne omgang, så vi må vente til efteråret med at finde dem. Se uranus- og neptun kort inde i bladet.

Komet Machholz kan i hele perioden findes højt på himlen i Cassiopeia, Ursa Minor (Lille Bjørn) (den "Ilyver" tæt forbi Polaris (Nordstjernen)), Camelopardalis (Giraffen) og Ursa Major (Store Bjørn). Den er på vej væk fra Solen, så den bliver svagere og svagere fra omkring mag. 4 i januar til mag. 6 i marts. Der er cassiopeiaaftener onsdag den 2. februar og torsdag den 10. marts., så håber jeg, vi kan få et kig på den.

Mugge (Mogens Nielsen-Ferreira)